

Моје поколење је, до сада, видело готово свако зло: од распада државе, преко хиперинфлације и бомбардовања, до претварања земље у (полу)колонију. Тој колекцији зала сада додајемо најновије – црквени раскол.

Истога дана када је Сабор рашчинио вл. Артемија, саборски јерарси су, увече, у Коларчевој задужбини, присуствовали духовној академији "Будимо људи", поводом годишњице од упокојења патријарха Павла. Годину дана након што је Црква „дотакла небо“ по угледу и друштвеној моћи (а све захваљујући делу управо тог, великог, мајушног старца), од свег Павловог завештања остале су само руине. И не само да се потрошио онај огромни кредит у народу који је оставио Патријарх. Црква се за ових годину дана, као у неком филму о времеплову, вратила у 1963. годину.

Наши непријатељи ликују и задовољно трљају руке. У новембру 2000. године Србија је имала три велика ауторитета – Цркву, Војску и Коштуницу. Но ни један од њих није био под контролом Империје.

Тада је, наиме, почео раскол који је трајао следећих 35 година. Он је раздирао Цркву све док патријарх Павле, 1998, није саставио два поцепана крила. Сада смо, изгледа, поново тамо где смо били 1963. Не знамо какве ће размере добити овај раскол, колико ће трајати и са каквим последицама. Оно што можемо да претпоставимо јесте да ће раскол вероватно расти што се више буде инсистирало на Папиној посети 2013. године (а без претходног поклоњења јасеновачким великомученицима), као што ће га готово засигурно разгоревати и власт тзв. државе Косово, која ће свакако покушати да раскол усмери у стварање некакве „Косовске православне цркве“. Али, оно што је већ сада јасно јесте да ће Црква као институција, у свом друштвеном деловању бити, у наредних неколико година (а можда и деценија), ослабљена и блокирана расколничким свађама, да ће прилежни верници постати још дубље и трагичније подељени („екуменисти“ против „зилота“), а да ће највећи део народа запасти у још већу малодушност, разочараност и чамотињу.

Наши непријатељи ликују и задовољно трљају руке. У новембру 2000. године Србија је имала три велика ауторитета – Цркву, Војску и Коштуницу. Но ни један од њих није био под контролом Империје. Зато је најпре Коштуница, до новембра 2001, једном

здруженом медијско-политичком акцијом, спуштен са 80 посто поверења на 40 посто (да би 2009. завршио на 10 посто). Са Војском је ишло већ нешто теже. Обарање њеног угледа је захтевало много забирнутих саопштења „цивилно-војних НВО“ о корумпираности и скупоћи војске, много брижљивог медијског покривања сваког рањавања или повређивања војника и много новинарских колумни и тв прилога о „злочинима“ ВЈ по Косову, 1998-99. Али, све је то давало некако половичне резултате. А онда је на чело министарства војске, у мају 2007, дошао Драган Шутановац. Од тада, па до данас, војска је тако ефикасно „реформисана“ и „демилитаризована“, да сада код народа стоји отприлике у истом рангу као и НУНС, Народна библиотека, или нека друга слична институција-марионета.

Кад је нестала заштита коју је благодат једног светитељског живота давала читавој Цркви, готово одмах је започела јавна свађа архијереја, а са њоме и урушавање угледа и институционалне снаге СПЦ.

Најтеже је ипак ишло са Црквом. Шта све ту није покушано. Од стварања моралне панике због „црквене педофилије“, па све до „Блицових“ чувених насловница „Попови опљачкали банку!“ (са огромном сликом српских монаха који ужурбано корачају улицом; тек из текста, затуреног негде у унутрашњим странама, читалац би могао да сазна да су пљачкаши заправо били само прерушени у калуђере). Ипак, све док је био жив добри патријарх Павле те оптужбе су се некако одбијале о Цркву – чак и оне које нису биле без икаквог основа (рецимо, несклад завета сиромаштва са луксузним џиповима и раскошним резиденцијама). Али, кад је нестала заштита коју је благодат једног светитељског живота давала читавој Цркви, готово одмах је започела јавна свађа архијереја, а са њоме и урушавање угледа и институционалне снаге СПЦ. И управо овог новембра, 2010. године, један службеник задужен за Србију, у некој од агенција Империје, могао је да резмира свој десетогодишњи учинак: „Коштуница? Урађено! Војска? Урађено! Црква? Урађено! Па, можда је време да се повучем у пензију. Од још једне државе, направио сам *територију*“.

А нама, урођеницима са те територије, преостало је само да гледамо шта нас је снашло и шта сад да радимо. Срећом, божја благодат је нешто што и даље обитава у многим клирику наше Цркве и што се не може тек тако уништити – ма колико да онај демонски ћата и његови овдашњи помагачи били вешти и упорни. А да је неко људско биће постало достојно благодати Св. Духа, најбоље се види по присуству огромне љубави и смирености – управо онакве какву смо сретали код паријарха Павла. Ако и ми, у свом срцу, имамо нешто од те љубави и смирености, лако ћемо, у нашој Цркви, наћи духовнике богате благодаћу. И преживећемо ово чудо, и ми, и наша Црква.

Раскол – последње зло?

Пише: Слободан Антонић
субота, 20 новембар 2010 19:10

Време се јесте убрзало и ова данашња империја све брже слаби. Али и таква, умирућа лешина још свакаква зла може да нанесе унаоколо (поговото малим народима).

Али, како ћемо успети политички да преживимо, то је већ друга прича. Империја јесте на умору, али не можемо знати колико ће тај процес трајати. Рим је умирао вековима. Време се јесте убрзало и ова данашња империја све брже слаби. Али и таква, умирућа лешина још свакаква зла може да нанесе унаоколо (поговото малим народима). Можда је ово последње зло, дно после ког ће се наш пад претворити у узлет. Али, док је пад зависио и од Империје, и од нас, узлет је само наша ствар. Морамо се за њега припремити. Ово је време размишљања, преиспитивања, покајања и учења. Хоћемо ли га искористити?